

The background image shows three people from behind, standing on a rocky shore. They are looking towards a large Greek flag (blue and white) that is flying over the sea. The scene is bright and clear, suggesting a sunny day. The text is overlaid on a semi-transparent blue rectangular area in the center of the image.

Τα 5 βήματα για να περάσουμε από την τυραννία στην δημοκρατία

Αναστάσιος Π. Συριανός

Τα 5 βήματα για να περάσουμε από την τυραννία στην δημοκρατία

Εισαγωγή

Ο στόχος της εγκαθίδρυσης μίας νέας και κοινωνικά δίκαιης συνταγματικής τάξης από την κοινωνία και τους πολίτες¹, δύναται να αναλυθεί στα εξής τρία επί μέρους στοιχεία: **Δύναμη – Ανατροπή– Κυριαρχία**

A. Δύναμη >>> για την επίτευξη του στόχου

B. Ανατροπή >>> του παλιού συστήματος

Γ. Κυριαρχία >>> της κοινωνίας στο νέο σύστημα

Τα τρία αυτά στοιχεία, μας οδηγούν στα βήματα που πρέπει να γίνουν:

A. Για την Δύναμη χρειάζεται:

1. Ο δήμος, δηλαδή το πολιτικά οργανωμένο σώμα της κοινωνίας, το οποίο δια της πολιτικής δράσης που αναπτύσσει έχει την δύναμη να τα βάλει με το σύστημα και να το ανατρέψει. Η δύναμη του δήμου εξαρτάται από την ποσότητα και την ποιότητά του. Για να γίνει η ανατροπή του καθεστώτος αναπόφευκτη και να θεμελιωθεί μία κοινωνικά δίκαιη τάξη, θα πρέπει η δύναμη του δήμου να φτάσει σε ένα συγκεκριμένο επίπεδο ισχύος. Αυτό επιτυγχάνεται, είτε όταν το μέγεθος του δήμου (ποσότητα) είναι μικρό αλλά συνοδεύεται από μεγάλη ψυχική θέληση κι αποφασιστικότητα (ποιότητα) των μελών του, είτε όταν η ψυχική θέληση κι αποφασιστικότητα όσων απαρτίζουν τον δήμο είναι μικρή αλλά το αριθμητικό τους μέγεθος είναι μεγάλο. Στην πρώτη περίπτωση, η έλλειψη μεγάλου μεγέθους του δήμου καλύπτεται από το ψυχικό σθένος που έχουν οι πολίτες, διότι αυτό λειτουργεί πολλαπλασιαστικά κάνοντας έναν δυνατό πολίτη να ισοδυναμεί με περισσότερους απλούς πολίτες. Στην δεύτερη περίπτωση, η έλλειψη μεγάλου ψυχικού σθένους από τους πολίτες καλύπτεται από το μεγάλο μέγεθος του δήμου, διότι το σθένος του κάθε πολίτη προστίθεται σε αυτό του άλλου κι όλοι μαζί αποκτούν την δύναμη που χρειάζεται.

---

¹ Η υιοθέτηση ενός τέτοιου στόχου πηγάζει από την γνώση και την θέληση της κοινωνίας. Γνώση ότι είναι σκλαβωμένη και θέληση να γίνει ξανά ελεύθερη.

B. Για την Ανατροπή χρειάζεται:

2α. Η στάση, η οποία σηματοδοτεί ότι η κοινωνία ή ένα μέρος της σταματάει να «τρέφει» με την υπακοή του το σύστημα και την εξουσία που αυτό ασκεί πάνω στους πολίτες. Η στάση εκδηλώνεται όταν η κοινωνία φτάσει στο σημείο μηδέν της ανοχής της απέναντι σε ένα άδικο και επιβλαβές σύστημα το οποίο της στερεί τα αγαθά και την ευδαιμονία. Η στάση μπορεί να εκδηλωθεί με κάποιον από τους παρακάτω τρόπους: α) απευθείας σύγκρουση με τα πρόσωπα της εξουσίας, ή β) κατάληψη της εξουσίας, ή γ) πολιτική ανυπακοή ή απεργία.

Αν ωστόσο δεν θέλουμε να συγκρουστούμε ή να περιμένουμε τότε θα καταρρεύσει το σύστημα, τότε επιλέγουμε να δυναμώσουμε την θέση μας, η οποία σηματοδοτεί τον δεύτερο τρόπο δράσης.

2β. Η «ανά-στάση», σηματοδοτεί την ενεργοποίηση της λαϊκής κυριαρχίας, δηλαδή της πρωτογενούς κυριαρχικής δυνάμεως της κοινωνίας, αναγνωρισμένης στο άρθρο 1 του Σ, η οποία βρίσκεται εν υπνώσει κι είναι απενεργοποιημένη γιατί έχει παραχωρηθεί στα θεσμισμένα όργανα. Η δύναμη αυτή όμως, όσο κι αν θέλουν να την εξαφανίσουν, υπάρχει πάντα και το μόνο που μένει είναι να την φέρουμε στην επιφάνεια για να εκφράσουμε την θέλησή της κοινωνίας μας σχετικά με την μη αποδοχή του ισχύοντος πολιτεύματος και Συντάγματος. Ο πιο διαδεδομένος τρόπος εκδήλωσης της κοινωνικής θέλησης είναι η ψηφοφορία, η οποία μπορεί να οργανωθεί – αν όχι από το κεντρικό κράτος – από τις δημοτικές αρχές των Δήμων αξιοποιώντας τον θεσμό των τοπικών δημοψηφισμάτων του νόμου 4555/2018 - ΦΕΚ 133/Α/19-7-2018 (άρθρα 131-151). Εάν δεν ευδοκιμήσει αυτός ο τρόπος εκδήλωσης της κοινωνικής βούλησης, η «παραδοσιακή» μέθοδος δια της συλλογής υπογραφών θα μπορούσε να αποτελεί την εναλλακτική επιλογή δράσης.

Αν, ωστόσο, η εκφρασμένη δήλωση των πολιτών ότι δεν αποδέχονται πλέον το ισχύον σύστημα, δεν γίνει αποδεκτή από το καθεστώς, αυτό συνιστά ομολογία ότι η εξουσία του ισχύοντος συστήματος δεν εδράζεται πάνω στην λαϊκή κυριαρχία ούτε υπάρχει υπέρ αυτής, αλλά στην πραγματικότητα αποτελεί μία

εσωτερική δύναμη κατοχής της κοινωνίας η οποία λίγο διαφέρει από τον κατακτητή. Σε αυτήν την περίπτωση, καταρρέει και η τελευταία πρόφαση νομιμότητας που θα μπορούσε να εγείρει το καθεστώς για τον εαυτό του κι από το σημείο αυτό κι έπειτα, νομιμοποιούνται όλες οι ενέργειες εκ μέρους των πολιτών προκειμένου να απελευθερωθούν.

Γ. Για την Κυριαρχία της κοινωνίας χρειάζεται:

3. Η δικαστική εξουσία, μαζί με τους ελεγκτικούς μηχανισμούς που διασφαλίζουν την τήρηση του νόμου και του κοινού συμφέροντος, να περάσουν στα χέρια των πολιτών, είτε άμεσα είτε έμμεσα, για τον έλεγχο και την τιμωρία των πολιτικών που παραβιάζουν τον νόμο και τα συμφέροντα της κοινωνίας.

4. Η συνέλευση του δήμου «προς σύσκεψη και απόφαση», η οποία θεσπίζει την αυτοπρόσωπη συμμετοχή των πολιτών στην λήψη των αποφάσεων ώστε η κοινωνία να έχει τον τελευταίο λόγο στις πολιτικές που εφαρμόζονται. Η συμμετοχή στην συνέλευση μπορεί να αφορά είτε i) ολόκληρη την τοπική κοινωνία σε περίπτωση που πάμε σε πραγματικά αποκεντρωμένο σύστημα με μικρούς αυτόνομους Δήμους, είτε ii) ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα όλης της ελληνικής κοινωνίας σε περίπτωση που διατηρήσουμε το ισχύον συγκεντρωτικό σύστημα.

Όταν η κοινωνία ανατρέψει την υφιστάμενη εξουσία, οδηγώντας στην κατάρρευση το Σύνταγμα και το πολίτευμα, είναι πολύ σημαντικό να έχει ξεκάθαρη εικόνα για τα χαρακτηριστικά που θέλει να έχει η νέα συνταγματική της τάξη. Περίοπτη θέση στο νέο συνταγματικό σχέδιο που θα διαμορφώσει η κοινωνία, οφείλει να έχει η αυξημένη ισχύς του δήμου σε σχέση με τα άλλα πολιτειακά όργανα για την άσκηση των εξουσιών. Συντελεί δε τα μέγιστα προς αυτήν την κατεύθυνση η απόδοση στον δήμο της δικαστικής και της αποφασιστικής εξουσίας, τα οποία αποτελούν τα επόμενα βήματα στο σχέδιό μας.

Μέσω της δικαστικής και της αποφασιστικής εξουσίας (συνέλευση), ενισχύουμε την δημοκρατία βεβαιώνοντας παράλληλα ότι η πολιτεία δεν θα παρεκκλίνει προς την ολιγαρχία ή την τυραννία. Ωστόσο για να είναι πλήρης η θέσμισή μας θα πρέπει να μην παρεκκλίνει η πολιτεία ούτε προς την οχλοκρατία. Για να συμβεί αυτό, θα πρέπει να προσθέσουμε ακόμη ένα βήμα για να διασφαλίσουμε την ορθότητα της πολιτείας που θα εγκαταστήσουμε και την υπερίσχυση του κοινού έναντι κάθε άλλου συμφέροντος. Το βήμα αυτό συνίσταται στην τοποθέτηση των νόμων πάνω κι από την δύναμη της συνέλευσης, συγκρατώντας με αυτόν τον τρόπο την εξουσία του δήμου κι εμποδίζοντάς την από το να παρεκτρέπεται. Έτσι, με την εξουσία του δήμου να είναι υποκείμενη των νόμων (βλ. Δ παρακάτω), καθιστούμε το δίκαιο ως τον απόλυτα κυρίαρχο θεσμό κι εγκαθιδρύουμε μία ορθή πολιτεία που προστατεύεται από τις πολιτειακές εκτροπές, επιτρέποντας παράλληλα στην κοινωνία να ζει ελεύθερη και να επιδιώκει το πολιτικό αγαθό.

Δ. Για την Ορθότητα της πολιτείας χρειάζονται:

5. Οι νόμοι, που θέτουν όρια στην εξουσία του δήμου κι όλων των οργάνων της πολιτείας, ώστε κανένα από αυτά να μην δρα αυθαίρετα και να μην παραβιάζει το δίκαιο της πόλης. Με αυτόν τον τρόπο, οι νόμοι έχουν τον ρόλο του εγγυητή για την ορθότητα της πολιτείας και το κοινό συμφέρον.

Επίλογος

Συνοπτικά, τα 5 βήματα που προτείνονται εδώ είναι:

Στόχος	Βήματα
Α. Δύναμη	1) Το πλήθος να γίνει δήμος
Β. Ανατροπή	2) Στάση στην κυριαρχία τους ή ανάσταση της δικής μας κυριαρχίας
Γ. Κυριαρχία	3) Δικαστική εξουσία
	4) Συνέλευση του δήμου
Δ. Ορθότητα	5) Η ανωτερότητα του νόμου